



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Sexagesimussecu[n]dus. Q[uod] eccl[es]ia [...] regnu[m] magis p[ro]p[ri]e
q[uod] dom[us] vel ciuitas. Quot modis accipiat[ur] regnu[m]. Quo[d]
differt regnu[m] dei, a regno mundi [et] diaboli. Per q[ui]s ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

rvj. r. r. Per Isaac natu de libera ecclia electoy a pcto li beroy et si ceciderit refugietu. Per hifinael feru. Ben. rvj. r. fratre Isaac psequerem ecclia r regnu rep: oboz. de his. lvi. di. hifinael. xxij. q. iij. qui fm. Gala. iij. xxij. q. iij. recurrat. Ab ero: dio q ppe generis humani semp fue runt hoies ad vru r regnu ptinentes: vn r vocati sunt fi lij dei r filij hoim. Ben. vi. r. xxx. q. i. cu igitur. r ibi glol. ps. iij. filij hoim vsp quo graui corde. et ps. lxxi. Et filij excelsi ocs. Totuqz genus humanu cop: ependit hoc du plia regno: ita vt necessariu fit ad alterum hoim quelibet prinere. vna distinctio intelligi pot p distinctione lucis r tenebraru factaru in mu di pncipio. Ben. s. Hoc etiā du plex regnu p duas ciuitates intelligit scz hierlm r baby lonia: vt. s. dicitur est. Hierlm em: q visio pacis interp: eta tur: designat regnu christi. Babylon ho: q interpretatur pnsio: regnu diaboli insinuat. de q babylo Apoca. rviij. hoc aut ecclie regnu dicit orthodorum. i. recte glossum: cui gham tagit dauid ps. lxxxv. qui ait: Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. qd ta de militati: q de triumphanti ecclia intelligi pot. r. l. sa. vlt. d: de hierlm q figurat ec clia: vt delicias affluat ab oimoda glia ei. Dicitur quis de ecclia glia ppter bona q bz glia digna. scz meritoz r virtutu pconia. est aut glia fm Zulliu aliu: dicit vel fa cri magni freques fama cu laude. Articulus. lxxij. A

Umbro ecclie are

gnū dicit: vt p r pmissis: consideradu e q et qe sunt illa ex qb regnu aliqd d: glosus vt cu illa inueniunt papue in ecclia hca co munitate: dicit merito regnu ecclie glossum: sicut d: in ps. Gloriosa magnificetie regni tui. i. magnifica gloria. et ps. cclxij. Magnificetia glie scitatus tue gloriosus regnu q dru plex q: q duplci d: regnu dei fm Zimoc. iij. in sermo nib: Regnu dei d: ecclia vniuersalis: celestis pria: fides recta: sacra scriptura. Regnu pmū est in pnti exilio. de q Martb. xij. Colliget de regno ei oia scadala. de quo. s. in ar. vi. q. q aut satis dicit. Sed in polo. Martb. xvj. ibi. p. lidere regnu. r. et in corde. Luc. xvij. regnu dei intra vos est. Quartu codices. Mart. xvj. auferet a vobis regnu r. et de his. s. in p. ar. d. q aut. Istoz regnoz di cunt veri reges: r q vere dnan: de qb Cassiodorus sup ps. xxxij. Reges terre sunt q coporibus suis diuinitatis munere dnan. Na ille vere rex no d: q seruire monstra. vn r Reg. in moralib: li. vi. Qui mēdiorū suoz mor bñ regere scūt: nō immerito reges vocātur. r se male regen tes indigni sunt regali noie. q. q. s. scelus. d. Scelus qd lo tharius rex: sicut rex veraciter dici possit: q nullo salubri regimine copois appetitus refrenat: s; lubrica enerua tione magis euillicit: motib: cedit r. De regno aie Ber. sup Missus est. Veni dñe iesu: aufer scadalum de regno tuo. qd est aia mea: vt regnes tu q debes in ea. Venit em auaritia r vendicat sibi sedē in me. Facacia cupit dñari mibi. Supbiavult mibi esse rex. Luturia dicit: ego regna bo ab initio. detractatio ita inuidia certat in me ipo. cui potissimū esse videar. ego resisto: enito: te esse dñm meū. clamo r dico nō habeo regē nisi dñm meū. Joā. xvij. ves ni q dñe. ps. lvij. Dispde (als dispge) illos in hrture tua. et regnabis in me: quia tu es ipse rex meus r deus meus.

Regnu qb red dat glo riosum.

Coeditio nes red gnū red dentes glosus

bermatore indiget, r christo domine nauis fluctuabat. r Mar. viij. Mar. v. Luc. viij. q si no fuerit: vel domierit nauis non pueniet ad portu. Prouer. iij. in fi. ibi. Et q si sopit gubernator: amisso clauo. facit. vij. q. i. sciscitaris. ibi. q: si pncipiosus est ptea. i. gubernatoris nauis a pua in tranquillitate nauim deserere quāto magis in fluctu: do minis aut est aliqs finis ad que tota eius vita r actio di dinat: quū sit agēs p intellectu: cuius est manifeste ad su ne operari: ad que finē recto: ecclesie paulus dirigat ad Rom. vj. in fi. ibi. Haberes quidē fructū in sanctificatione nē. de q plene in pma collatioe moyfi de destinatione moy nachi. r si. i. li. coll. Jo. cassiodori. finē ho vitā eternā. Lō tingit aut hoies diuersimode ad finē inretum pcedere: qd ipa diuersitas humanoz studioz r actioū declarat. Indiget ergo ho aliquo dirigente ad finē. Naturale aut homini est vt sit aial sociale r politicu in societate r mul titudine viuēs magis q oia alia aialia. Unus aut ho p se sufficere r trāste vitā nō pot: vn ē necessariū q in mul titudine viuat: vt vnus ab alio adiuetur. vn Prouer. xvij. frater q iunaf a fratre: quasi ciuitas firma. Hoc au tem eius dñi simile declarat per hoc q qd ppun hois locu tione vti: p qua vn ho alijs suā coceptione exprimere pot totaliter. vn Aug. i. enchiridion. Et vtiqz hōa ppia sunt instituta: vt eis quisqz in alteri: r noticia cogitatioes suas pferat. r. q. i. is aut. hoc cōsideras Salomon ait Eccl. iij. b. Melius est duo q vnū esse. hnt em emolumentum mutue societatis. lxxij. di. in oibus. h. de hoc. Sicut ergo naturale est hoī in societate viuere: sic necessē est in oib esse aliquē p que multitudo regat. Na multis pntētib: hoib: r vnoquoqz id qd est sibi cōgruū puidere. vñ in dicit. In illo tpe nō erat rex in isrl: s; vnusquisqz qd rectū erat in oculis suis faciebat. Judic. vlt. h. r tales d: Et q sapiētes estis in oculis vris. l. sa. v. et de cōst. ne imitar. Multitudo in diuersa dispgeret nisi esset aliqs q habes ret curā multitudinis. qd p fideras salomō dicit Prouer. xi. b. Ubi nō est gubernator: dissipabit ppls. Et Zimoc. iij. et de ap. oblate. s. superior: ibi: ne gregi dñico desit cu ra pastoris. r et de elec. ne p defectu. hoc aut rōnabiliter accidit. Nō em idē est qd commune r qd ppūū ē. ppia q dē differūt: cōmunia vnijunt. r. xvij. q. vij. qd autē in oibus aut q in vniū ordinant: vñ inuenit alteri regimū. In vniuersitate em copozū p pmū corp: scz celestia cor pora ordine qdā diuine puidētie gubernātur. oiaqz cor pora p creaturā rōnalē in hoie etiā aia regit corpus ang. xxxvij. di. defulo. atqz inter pres aie irascibilis r cupidū bilis rōne regunt. Postet q in oi multitudo in aliqd de regimē sic cop: a capite regit. et de sacra. vnc. c. i. s. i. h. ce. Lōtingit aut i qbusdā q ordinant ad finē recte nō re cre pcedere. Recte aut dirigūt vniū quodcū qn ad debitu finē deducit. Nō recte qn nō ad finē cōuenientē. Si qnō ad bonū cōe multitudinis: s; ad bonū puatū regēnis re gnū ordinet: erit regnu iniustu atqz puerfus. vn r dñs ta lib: recto: ib: cōminat p Esch. dices. Esch. xxxij. a. Et pastor: ib: israēli q pascēbat semetipos. qñ sua ppa cōmo da q rētes. Pbil. ij. vij. q. i. s. i. iust in ecclia. r. xvij. q. i. tres p sonas. Nonne greges pascunt a pastor: ib: qñ di. sic. r. di. ecce. i. Pet. v. ibi. Pascite eū q in vobis est greg: Ho nū siquidē gregis pastores q rere debent. r rectores qz bonū multitudinis sibi subiecte. facit. r. xvij. q. viij. vt pōt. r ar. vij. q. i. s. h. autē. als talis recto: r rānus vocat. noie a fortitudine r oppessione deriuato: qz s; p portā opy pūmit: vt nō rōrd. nō p iustitiā regit. vi. di. s. h. vñ r apud antiqs potētes qz r rāni vo cabant. Dan. iij. in pn. r de hoc s. satis. in. r. iij. r. r. xvij. ar. Si nō iniustu regnu nō p vnū fiat: s; p plures. si qdē p paucos holigat q hā vocat. i. pncipat: paucos scz qn pauci ppter diuitias oppūmit plebē sola pluralitate a r rāno differētes. Si nō iniquū regnu exerceat p multos: democraia noiaf. i. p rās ppls qn. i. ppls plebeioz p potētia oppūmit diuites r nobiles. sicut r ppls tot: q qñ vn r rāni. Sū r r iustu regnu dicit

qui ops. Si em administret p aliquā multitudinē cōi noie
 polina vocat: vrpura bellatoz in ciuitate vel puincia. Si
 ho administret p paucos vtruos: bmo regnū aristocra
 tia vocat. i. potentat' optim' vel optimo: q' ppter hoc
 optimates dicunt. Dan. iij. ibi: Optimates q' erat in potes
 statib' colunt. r. xcv. dist. colunt. in pn. Si ho iustum
 regnū ad vniū tm pincat illud ppie vocat monarchia.
 et de elec. fundamenta. h. ne aut. r. ibi d: etiā de optimatib'
 vñ dñs. Ezech. dicit Ezech. xxxv. g. Seruus me' dauid
 sup oēs erit: r pastor: vñ erit oim eoz. Et quo manifeste
 apparet q' de ratione regis est q' sit q' pstr: r q' sit pastor:
 bonū cōe multitudinis: r nō suū qrens. Quia aut multe
 cōitates sunt scz domoz: vicoz: ciuitatū: r regnoz: q' pfe
 eam cōitate regit. i. ciuitate vel puincia antonomastice
 vocat rex. Qui ho domū: pfamilias. r. iij. q. iij. duo ista.
 Et dicitis q' pty q' rex est q' vni' multitudinē ciuitatis vel
 puincia: r ppter bonū cōe regit. vñ Salomō dicit Ecclē
 fialtes. v. An uerse terre rex imperat seruiēti. C. L. His
 pmissis inq'rendū est qd puincia vel ciuitati magis expe
 dit: vñ plurib' regibus vt vel vno. hoc aut cōsiderari
 pōter sine regimī. Ad hoc em ciuilibet regēstis ferri
 os inēto: vt salutē paret subditoz. Bonū autē r salus
 cōsociate multitudinis est: vt eius vntas conferuet: q' d:
 par. q' remora socialis vite perit vtilitas. facit ad b. r. iij.
 q. i. noli. ibi: Bellū gerit vt par fiat. r. ibi: Si autē par huius
 mana si vltis est p repositi salute r c. q' nimmo multitu
 do dissentiēs sibi p' sit onerosa. Et fm legem multitudine
 onerosa nihil bz bonū est. in aut. de ref. i. h. coll. ij. vñ ap'ls
 cōmendata fidelis multitudinis vntate dicit: Solliciti
 seruate vntatē spūs in vinculo pacis. Eph. iij. a. Dñs
 feliū est aut q' vntatē pōt efficere magis qd est p se vniū.
 q' plures: sicut efficacissima cā calefactiois est qd p se cali
 dū est: vtilius q' est vni' regnū q' plurū. Itē vñri dicunt
 plura p appropinquationē ad vniū: meli' q' regis vni' q'
 plurū: r eo q' plus appropinqt ad vniū. Et etiā q' fm na
 turā sunt optime se habēt. Vñe aut naturale regnū ab
 vno est: vñ r in medio multitudine vniū est qd pncipal
 iter mouet scz coeet in partib' aie: vna vis pncipal' p' s'
 der scz rō. Et in apib' vñ rex: et in vniuerso p' de' oim
 facio: r reo: ad hoc vñ q. i. in apib'. Et de sum. trini. c. i.
 ois em multitudo deriuat ab vno. vñ vniū hō p' imo fuit
 creat' na quo oēs eiusdē vni' nature. vt dicit Amb. in lib.
 de paradiso. r ponit. r. iij. q. v. nec illud. h. pbat experimē
 tis. Nō puincia vel ciuitates: q' nō regunt ab vno: differē
 sionib' laborat: r absq' pace fluctuat. vt videat ipleri qd
 dñs p' p'bam dicit dicit: Pastores m'ni demoliti sūt vi
 nea. l. i. r. c. cōtrario ho puicie r citates: q' sub vno
 rege regunt: pace cōter gaudēt iustitia flōrēt r affluētia
 rerū letat. vñ dñs p' magno mūere p' p'bas suos p' m'it
 te q' ponēt sibi caput vniū: r pncipus vñ erit in medio
 r. Ezech. xxxv. f. de hoc s. in art. i. l. d. adhuc nulli. r. d.
 item q' sit. Sicut autem regnum regis est optimum: ita
 regnum tyāni est pessimū. Opponitur em politie quis
 dē democratia. vñ q' em sicut. s. d. si ho. cū. d. seq. appa
 ret. Et regnū qd p plures est: r aristocratie ho hōligar
 chia. vñ q' em p paucos. qd aut sit regnū optimū onstuz
 est p' r. Si q' optimo opponit pessimū: necesse est q' tyāni
 ni regnū regni vel ciuitatis sit pessimū. Nec etiā tyānicē
 factiois pueritas laudabilis erit: si regia clemētia tyāni
 nec subditos traeret: nec vituperet oīdo regie p'ntis: si
 rex crudelitate tyānica seuiat. r. iij. q. v. nec si agis. Item
 vñ vnta magis est efficac' ad effectū inducēdū q' dispa
 sa vel diuinita. Multū em cōgregati simul trahunt: qd
 singulariter a singulis trahi nō pōt: sicut q' vili' est vñ
 rē operantē ad bonū esse magis vna quā sit vñ: r ois: ad
 operandū ita magis est nox' si vñ: i. potētia operans
 mala sit vna q' diuisa. C. D. Expedit q' vt regnū iustū sit
 vni' vñ: ad hoc vt sit forius: q' si in iniustitiā declinat rē
 gni: r expedit magis vt sit multoz vt sit debili': r seinuicē
 impediāt. vñ Salomō: Inter supbo sō semp lunt iurgia.

Prouerb. iij. et vbi superbia: ibi contumelia. Prouer.
 si. Inter iniusta ergo regimina intolerabilius est democra
 tia. i. p'as ppli. quādo rotus pplis sicut vñ r' tyāni' est.
 vt. s. dicit. Pessimū ho tyānis: r hoc manifeste apparet
 si quis cōsideret mala q' er tyānis pueniūt: de q' etiam
 dicit. s. l. iij. ar. d. tyānis. Quia em tyāni' cōrepto boz
 no cōi q'rit pauatū: vñ est vt diuersimode grauet fm q'
 diuersa passioib' subiacet ad bona aliq' affectūda: quia
 em passione cupiditatis dñat. bona subditoz rapit. vñ de
 Salomō: Rex iustus erigit terrā: vir auarus destruit eā.
 Prouer. xxix. Si ho iracūdie passioni subiacet p nihilo
 sanguinē fundit. vñ Ezech. xxij. f. Princeps ei' in medio
 ei' q' lupi rapiētes p'dā ad effundendū sanguinē. hoc q'
 regnū fugiendū esse sapiēs monet dices Ecclē. i. r. c. Rōge
 esto ab hoie habēte potestate occidendi: q' si scz non p ius
 stitia: sed p p'atē occidit p volūtatis libidine. sic q' nulla
 pōt esse securitas: s' oia sunt incerta quā a iure distēdit.
 Nec solū grauat tyānus subditos in corp'alib': s' etiā
 bona spūalia eoz impedit. q' em plus pesse appetit q' p'os
 desse: oim pfectū subditoz impedit. ar. bo. l. vij. di. c. virū.
 l. r. iij. di. nihil suspiciās oim subditoz excellētia sue iniq'
 dñationis p'udiciū. r. iij. q. vij. q' aut. ibi: Quis em auar'
 q'rit possessioē: q' dñandi cupiditate in status desiderat
 h're cōsore: Non em tyāni ne eoz subditi d'ruosi effe
 cri magnanimitatis cōcipiant spū: r eoz iniquā dñatio
 nē nō ferant. Non em etiā ne subditi inter se pacē habeāt
 vt dū vñ de altero nō cōfidit: cōtra ei' dñū aliqd molis
 ri nō possint. Prouer. etiā tyāni ne eoz subditi potētes
 r diuites sint: ne talia sint eis nocua: vt d' charitatem vis
 uentes. s' se possint dicere: gaudem' sup iniquitate nō cons
 gaudem' sup d'itate. vñ illud. s. ad Cor. iij. ibi: Nō gau
 det sup iniquitate. vñ de tyāno pōt dici verbū Job: Sone
 tus terro: is semp in auribus illi': r quū par sit semp in
 dias suspicaf. Job. xx. Et hoc aut ptingit vt dñ p' dētes:
 qui subditos ad virtutes inducere debent: virtuti subdi
 toz nequiter inuidēt: r eā p posse impediūt: vt sub tyāni
 nis pauci d'ruosi inueniant: bñ q' dicit Leo papa. Integri
 tas p'identū salus est subditoz. l. i. di. miramur. ad pn. r
 fm Aristō. apud illos inueniunt fortēs viri: apud q' for
 tissimi quiq' hono:ant. Et Zullius: Jacent semp r parū
 vigēt: que apud quosq' improbant. Naturale etiā est vt
 hoies sub timore nutriti: r bullē degenerēt animū. vt. r. iij.
 q. vi. s. et h'is: r vt pusillanimes fiāt ad omē opus vile et
 strenuū: qd experimētis p'z in puincia q' diu sub tyānis
 fuerūt. vñ Eol. iij. d. Patres nolite ad indignationē filios
 vestros puocare: vt nō pusillo aio fiāt. Salomō: Regnū
 ribus impijs ruine hoim. r iterū: Quū impij sumperint
 pncipatū: gemet pplis. Prouer. xxix. q' sub fuitute redas
 crus. r iterū: Quū surrexerint impij: abscondent hoies.
 Prouer. xxvij. c. in fi. vt tyānoz crudelitate euadāt. Nec
 est mirū: q' ho absq' rōne fm animi sui libidine p' dēns:
 nihil differt a bestia. vñ Salomō: Leo rugiēs: r visus eius
 r'ies: pnceps impi' sup pplm pauperē. Prouer. xxvij. r
 ideo a tyāno se abscondūt hoies sicut a crudelib' bestijs:
 q' optimū r pessimū regimē d'sistit in monarchia. i. in p'ri
 cipatu vni'. Multis ppter tyānoz malitiā reddidit regia
 dignitas odiosa. Quidā ho dū regimē regis desiderant
 incidunt in seuitas tyāno: r retro: scz cōplures tyāni
 vidē erercent sub p'ectu regie dignitatis. hōiū quidem
 r exemplū euidenter apparet in romana republica. Regib'
 em a romano pplō expulsis: dū regimē vel poti' fastu et
 tyānidem ferre nō possent: instituerūt sibi cōsules. di. ij.
 quedā. r alios magistrat' p q' ceperunt regi r dirigi. vñ
 r vna de autēricis est autērica de cōsulib'. Et sicut refert
 Sallusti': Incredibile est memosatu quātū adepta liberz
 tare breui romana creuit ciuitas. Plurimū nāq' ptingit
 vt hoies sub rege viuēt: segni' ad bonū cōe nitant: vt
 pote existimātes id qd ad bonū cōe impediūt: nō sibi p'is
 cōferre: sed alteri sub cuius p'ate vident esse bona cōia.
 Quum ho nō vident cōmune esse in potestate vniū: nō

Regia
 dignitas
 odiosa
 reddidit

Sum
 apud
 dicit
 vñ aut
 p'as
 regi.

accedit ad bonū cōmune. quasi ad id qd est alterius: sed
 quilibet ascendit ad id sicut ad suū. vñ in experimēto appa-
 ret qd vna ciuitas p annuos rectoros administrata. plus
 pot' iter dū: q' rex q' haberet tres vel quor' ciuitates. Pars
 uaq' seruicia exacta a regibus grauius ferunt: q' magna
 onera si a cōmunitate ciuū imponant. qd in romana res
 publica euenit. Nā vt scribit Titus Tinius prima decade
 p totū. Plebs r ad militiā scribebat: r p militatibus his
 pendia exsoluebat. Et quū stipendijs soluēdis nō suffice-
 ret erariū: in vsus publicos opes cōuenire p'uare adeo
 vt pter singulos aureos anulos: singulaq' decora: cūno-
 dia: que erant dignitatis insignia: multū auri in republi-
 ca fundebat. Sed q' fatigabant dissensionibus p'nuis:
 que vsq' ad bella ciuilia excreuerūt: q'bus bellis ciuilib'
 eis libertas ad quā multū studuerūt: de manibus erepta
 est: r sub potestate imperatorū esse ceperūt: q' se reges ap-
 pellare noluērūt: q' romanis fuerat nomē regū odiosus.
 Hōiū autē quidā mox regio cōmune fideliter p'curauē
 runt: quorū studiū romana res publica adacta est r cō-
 seruata. Plurimi hō eorū in subditos quidē: r ranni: ad
 hostes hō desides effecti: r imbecilles: romanā republi-
 cā ad nihilū redegerunt. Similis etiā p'cessus fuit in po-
 pulo iudeorū. P'imo quidē dū iudicib' regerant: vndiq'
 diripiebant ab hostib': r vnuquisq' qd erat bonū in suis
 oculis faciebat. vt in lib. Iudicū p totū. r. c. vlti. in fi. Regi-
 bus hō eis diuinitus datus ad eorū infantia. s. Regū. it.
 Propter regū malitiā a cultu vnius dei recesserūt: r fina-
 liter in captiuitate sunt ducti. Tob. i. Utriusq' ergo peri-
 cula imminet siue dēminent r ranni: r cūtenē. regis opti-
 mū regnū: siue dū desiderat potestas regia in malitiā r r-
 rannicā cōuertat. Quū autē duo ex q'bus periculū immi-
 net: infanti: id optimū eligendū est ex quo sequit' minus
 malū. r. iij. di. c. i. r. ij. magis em' p'pandū est vnius regnū
 q' multorū: q'uis ex vtroq' sequant' pericula. Nā fere om-
 ne multorū regimē est in r rannidē terminatū: vt in roma-
 na republica maxime apparet: que quū dū p' magistrat'
 administrata fuisset: exortis similitudinibus dissensionib'
 r bellis ciuilib' in crudelissimos r rannos crudeliter in-
 cererūt. Relinquit' ex dictis magis esse expedies sub vno
 rege viuere q' multorū. Quia ergo vnius regnū peligen-
 ens sub: dū: qd est optimū. r contingit ipsum in r rannidē cōuer-
 ti: qd est pessimū. vt ex dictis p'z. diligēt' laborādū est vt
 sic p'uideatur de rege: vt nō incidat in r rannū. vñ neces-
 sariū est: vt illi qui habent officii eligēdi talē in regē. p'
 uideant quē nō sit p'abile in r rannidē declinare. vnde
 r Diego. r. ij. c. Quēsiuit dñs virū fm cor' suū: r pcepit ei
 dñs: vt esset dux super populū suū. facit. viij. q. i. licet. Dein
 de sic disponenda est regis gubernatio: vt regiā institū-
 to: r rannidis subtrahat' occasio: sic etiā eius reparet' po-
 testas: vt defacili i r rannidē declinare nō possit. ¶ De
 r rannidē mū curādū est si rex in r rannidē declinet: qualiter possit
 declinan- sit occurrī. ¶ Si nō sit p'cessus r rannidis: vtilius est re-
 si q' liter dem agēdo multis implicari periculis que sunt grauior'
 obuian- ra ipsa r rannide. sic em' frequēt' in r rannide cōtinges
 dum. re soler: vt posterior fiat peior: q' pcedens dū pcedentia
 graua mina nō deserit: r etiā ipse ex sui cordis malitia no-
 ua excogitat. Hñ si r rannidis quōdam Dionysij mortem
 omnibus desideratibus: antus quedā vt in columis et sibz
 supites esset continue orabat. Ad vt r rannus cognouit:
 cur hoc faceret: interrogauit. Tunc illa puella ait: ex his
 quū graue r rannū haberemus: eū interfici cupiebā: quo
 interfecto aliquatū durio: successit: ei' q' futuri dñario
 nē malā exstimabat. Tertiū impotuntio: e h'ce cepim' r r-
 cro: itaq' si fuer' ab iup'r: deo: terio: timeo i locū tuū succe-
 det. Esti scūissima sit r rannis: deo: terio: nō solū dōis r mo-
 destis: s: etiā dycolis subditos eē. Hec est em' grā si ppter
 cōsuetudā dei sustinet' q's tristitia paties iniuste. s. Per. ij. c.
 facit. r. q. iij. iulian'. Hñ quū multi romanorū fidē christi
 p'lequerent' r rannice: magna q' multitudo tam nobiliū q'

pp'ri est ad fidē uerfa: nō resistēdo sed morte sustinēdo
 p christo laudant: vt in sacra legione thebeorū apparer.
 facit ad hoc. r. iij. q. i. s. i. vñ r in veteri lege legunt' occisi
 fuisse hi q' occiderūt hoas regē iuda: quibus a cultu dei r
 cedentē: eorū filijs reseruatis. iij. Reg. r. iij. Si autē nō ex p'
 sumptione p'uata: s: auctoritate publica r cōi. rex in r r-
 rannū uerfa: vel alii r rann' destruat' vel ei' p'as ipsa
 refrenet: nō est putāda talis multitudo infideliter agere
 r rannū destruat': est in pperuū antea sibi se susceperit.
 q' hoc ipse meruit in multitudinis regimine sc nō fideliter
 gerēs: vt erigit regis officii q' ei pacū a subditis nō ser-
 uet. Sic roma in r rannū T arquū: quē in regē susceperit:
 ppter ei' r filio: r rannidē. r. r. q. v. pposito. ibi: Tu vno
 lenter T arquū regis fili' a regno eiecerūt subditura sibi
 minor: sed cōsulari p'ate. Sic r domitianus q' modesti-
 mis impatorib' T elpafiano p'ri: r T ito filio: r successo
 rat. dū r rannidē excreceret: a senatu romano iteremp' est.
 oib' q' idē puerle fecerat p' senatu cōsultū in iuste r salubi-
 ter in irritū reuocatis. Quo etiā factū est vt bris Joan.
 euāgelista dixerit: de i discipulis: q' ipsum domitianū in
 pathmos insula fuerat exilio relegat'. p' senatu cōsultū
 ephesuz remearet. ¶ Ad hāc materiā epistle faciūt. C. de
 pac. cū pponas. ff. de ioffi. testa. si instituta. ff. p socio. si cō-
 uenerit. r. viij. q. ii. si infidelis. ibi: Nec est ei fides suada rē.
 r. c. dist. esto. r. r. q. v. de forma. c. de iurciur. puenit. si ibi:
 Nec tu ei etiā si pmissum tuū iuramēto vel fidei obligas
 tione interposita cōditione firmasses: aliq'ren' reueris-
 cōstar ei cōditioi minime paruissē. et de penis. s. r. r. iij.
 q. iij. iulian'. r. v. di. cū beat'. c. de pactis. cū p'de. d. r. r. r.
 sane. ff. de cōdi. cā da. r cā nō se. si q's accepto tulerit. c. de
 elec. cū inter. R. senio. c. i. r. iij. ibi: aduerialis cōpositio
 nē ipsam nolētib' obseruare. r. Si hō ad ius alicui' supe-
 rioris p'neat' multitudinis. puidere de rege: r r rannidē est
 ab eo remedij p'ta r ranni nequitia. Sic p'as archidiaq'
 p' p'herode regnare iā ceperat: r eū in r rannidē r mas-
 liciā imitabat: p' cesare augultū p'as dūmuit: r inter fra-
 tres suos diuidit. Et tandē quū nec a r rannidē cessaret
 r yberio cesare relegat' est i exiliū apud Lugdunū gal-
 lie ciuitatē. sicut narrat hystoria scholastica. Si autē alius
 nō esset supior: r rannidē: cōcā dū esset eccleie auxiliū cōtra
 eū. ar. g. c. de fo. cōpe. licet. r. r. q. v. administratores. de his
 ciēte em' hūano auxilio: r r rannidē est ad deice: cor' hūmi-
 licet. Nā cor' regū in manu dei: q'cūq' uoluerit inclinat' il-
 lud. Prouer. r. iij. a. De' em' co: assueri regis irati r r rannos
 in mactudine d'it. H'eller. v. r. p totū. r Nabuchodonoso
 for' regē crudelē uertit. Dan. iij. q. i. cū. r. r. q. iij. naba-
 chodonoso: autē tales r rannos supbos destruit. H' c. i. r.
 Sedes supbor' ducū destruit: r sedere fecit mites p'as.
 q' ipe est q' crudelē p'haronē r r rannos r rannū cū eperā-
 tu suo deiecit in mare. E. p. iij. b. r. r. iij. f. r. p. c. nabucho-
 donoso. ipe est qui nabuchodonoso: superbiēntem r
 similitudinē bestie commutauit. Dan. iij. de peni. dist. l.
 s. ex his. n. nabuchodonoso: quoq'. Ipse enim deus p'
 mittit p'p'o suo requiē se daturū a labore r cōuulsione et
 seruitute dura: q' an fuerat. H. a. r. iij. a. r. H' c. r. r. iij. d.
 cit: Liberabo gregē meū de ore eoz. f. pastorū q' p'cū r r-
 ipsos. r illud. s. Per. v. Pascite eū q' in uobis est gregē dñi.
 r. v. di. esto. S: vt b' p'p's cōseq' b'nficiū mereat: os a p'as
 cessare: q' in vltio p'ci diuina p'missio imp' accipiat p'p-
 cipatū: dicere dño p' D'ec. c. r. iij. Dabo eis regē i fa-
 roe: meo. r Job. r. r. iij. Qui regnare fac' hoim' hypocris-
 tā: ppter p'ci p'p'i. rollēga est g' culpa vt c'c'it r r rannū cōm-
 plaga. ad b. r. r. q. v. s. hinc notādū. vbi de b. r. v. q. i. au-
 dacter. r c. de pe. r c. r. c. infirmitas. ¶ Quia autē hū-
 p'dicta regis est bonū multitudis q're: nimis videt' one
 rōsum reg' officii: nisi ei aliqd bonū p'p'uū ex b' pueniret:
 D'poret' q' cōsiderare q'le sit boni regis puenies p'miū. ar.
 s. di. ius militare. ibi: veluti quū corona vel torq's donat'. r
 l. i. di. miramur. ad si. ibi: nec pōr de ei' p'uenit: cōc'ub' r r-
 cui p' laborib' multi: p' morib' castis: p' actioib' r r rannis
 celsioris loci

Expedi-
 ens sub:
 vno res:
 ge viues:
 re.

Regi in
 r rannidē
 declinan-
 ti q' liter
 obuian-
 dum.

Thi-
 glon-
 bon-
 cupi-

fullo-
 luciferi
 lupia

Thimia glorie et bono capido.

celosus loci premiū debet. Quibusdā ergo visum est rez
 gis premiū nō esse aliud q̄ honorem et gl'iam. vñ et 2 ul
 lius de republica definit principem ciuitatis alendū esse
 gloria cuius rōne Aristoteles in lib. et passignat. q̄ prin
 ceps cui nō sufficit honor: et gl'ia: p̄ se ueter tyrius effi
 citur. Inest em̄ animis hoim: vt p̄ter bonū querat. viij.
 q. i. sūt in ecclesia. Si ergo nō p̄tentiū gl'ia et hono
 re p̄ncipes querit voluptate: et diuicias: et sic ad rapinas
 et iniurias cōuertitur suis itoz. Sed si hanc sniam rece
 perimus: plurima seō: cur inconuenientia. P̄mo nāq̄
 hoc esse regibus p̄pendiosum: si tot labores et sollicitu
 dines paterent. q̄ mercede tam fragili. nihil em̄ videtur
 in rebus huiusmodi gl'ia et hono: fauoris hoim: quū des
 pende: et hoim opinionibus. et verbis eorū q̄bus nihil
 mirabilis est in hoim vita. vñ et gl'ia flos feni dicitur.
 Mart. vi. s. Per. i. d. Et a. cl. Deinde humane gl'ie cupis
 do animi magnitudinē auferet. Qui em̄ fauorē hominū
 querit: necesse est in oī q̄ dicit aut facit. vt eoz voluntari
 deseruiat. et sic dum placere hoibus studet: fit seruus sin
 guloz. ar. li. si quis diaconus. p̄pter q̄ idēz Tullius in
 lib. de officiis. sauendā dicit esse gl'ie cupidinē. eripit em̄
 animi libertate. qua magnanimitas viris oīs dz esse contē
 tio. nihil aut p̄ncipem qui ad magna peragenda est. ma
 gis decet. q̄ animi magnitudinē. facit. lxxviii. di. nihil. Est
 ergo in cōprensus regi. p̄pter officiū humane gl'ie premiū.
 p̄ncipet em̄ ad boni viri officiū. vt contēnat gl'iam: sicut et
 alia bona tpalia. Et fit quoddā mirabile. vt q̄ virtuosos
 actus p̄sequit gl'ia: ipsaq̄ gl'ia virtuose p̄ntitur: et p̄m
 ptu gl'ie hō gl'iosus reddatur: fin sniam Fabij dicentis.
 Gl'ia q̄ p̄mit: verā habebit. Et de Latone dicit Salu
 stius quāto min⁹ appetebat gl'iam: tanto magis affēba
 tur eā. vñ Breg. Gl'ia ymbre similis est: q̄ fugientē seq̄
 tur: et que fugit sequentem. iuxta illud Eccl. i. si secus
 tus fueris nō apprehendes. et si p̄curreris non effugies.
 In p̄s. hoc solū hz humana gl'ia gl'iosus: q̄ se appe
 rentes fugit: et se fugientes appetit. P̄ncipis chylis discipu
 li se sicut dei ministros exhibebant: p̄ gl'iam et ignobilita
 temp infamia et bonā famā. ij. ad Ro. vi. Amplius ex cu
 piditate gl'ie periculosa mala sequuntur. multi em̄ dum
 immoderate gl'ia in rebus bellicis quiescunt: se ac suos
 exercitus pdiderūt: libertate p̄rie sub hostiū feruiture
 dacta. vñ 2 equatus roman⁹ p̄ncipis in exemplo huius
 vitadi discriminis. Aliū qui p̄tra iperū suū ab hoste p̄o
 uocatus inuenit ardore pugnavit: licet vicisset: occidit.
 ne plus esset in p̄sumptiois exēplo q̄ virilitatis in gl'ia oc
 cisi hostis. Idem scripsi. s. plij. ar. d. simile narrat. Habet
 etiā cupido gl'ie aliud vitium familiare. simulationis.
 Quia em̄ est difficile. paucisq̄ cōtingit: veras virtutes
 assequi: q̄bus solis hono: debet: multi gl'iam cupientes
 virtutū simularozes sūt. p̄pter q̄ sicut Sallustius dicit.
 Ab initio multos mortales falsos fieri coegit: aliud clau
 sum in pectore: aliud p̄mptū habētes in lingua. Sed et
 saluato: noster eos q̄ bona opa faciūt. vt ab hoib⁹ videā
 tur: hypocritas. i. simulato:es vocat. Mart. vi. c. z. xxiij.
 A. Sicut q̄ p̄culosum est multitudini: si p̄ncipis diuicias
 et voluptates q̄rat p̄ p̄mione rapto: et p̄tumeliosus fiat:
 ita p̄culosum est ne q̄rat gl'ie p̄mū: et sic p̄sumptuosus et
 simulato: erit. p̄sumptio aut p̄m Ber. de elatiōe nascit:
 sicut vera māuetudo ex humilitate. Quid autem maior
 p̄sumptio et supbia: q̄ honores appetere hui⁹ mudi: p̄ q̄s
 pdant honores regni celestis: sic pdidit elatus lucifer: oī
 ces. Et a. iij. In celū ascēdā. i. ad eq̄litate dei: sup alstra ce
 li. i. sup angelos: exaltabo solū meū q̄s rex eoz. ecce appe
 titus dñandi. similia ero altissimo. ecce p̄tēptus subiciēs
 di. Et subito p̄cipitar⁹ est de celo in abyssum eterne dāna
 tionis. vñ Lu. x. Et debā sathanā sicut fulgur de celo cadē
 t. Occaso autē ist⁹ p̄sumptiois et noxi appetit⁹ i eo fuit
 et inēitate bono: naturalū. supbiuit aut et vltra se cre
 dit: de nobilitate nature: p̄minētia potētie: subilitate
 intelligentie: et arbitrij libertate. et iste est lect⁹ Dg regis

basan: in quo requieuit. s. supbia. ferreus: q. superbus os
 fragit. de q̄ Deur. iij. lect⁹ regis basan erat ferreus hñs. ir.
 cubitos lōgitudinis. et. iij. latitudinis. Dg interpretat cō:
 gregās seu coacruans. vel. abscondit. Hic est lucifer suis
 terminis nō p̄tēpt⁹: cōgregās sibi ampli⁹ p̄p̄etitū hō:
 nouis: abscondit⁹: q̄: trāfigurat⁹ in specie boni. Dis ambi
 tiosus rex basan. Basan p̄fusio interpretat. p̄fusio ista abie
 cti o ē et dep̄ssio. vñ Apo. xij. ibi. Et piec⁹ ē dīaco ille ma
 gnus serpens antiqu⁹: q̄ vocat⁹ diabolus: sathanas. et quā
 tū q̄sq̄ se gl'auerit: tān toanētū habebit. Apo. xvij. Et o
 fusio ista nuditas ē ab oī bono. de q̄ Apo. iij. ibi. vt nō ap
 pareat p̄fusio nuditatis tue. De hac p̄fusione L. h. y. folio.
 Quicūq̄ desiderauerit p̄matū in terra: iuenerit p̄fusione
 in celo. nec iter seruos dei cōputabit: q̄ p̄matū tractaue
 rit. et. di. q̄cūq̄. als est in. c. multi. Nouē cubitos habuit le
 ctus ille: q̄ sup. ir. ordines angeloz se exēdere voluit. Et
 iij. latitudinis: q̄ de. iij. supbiuit. vt dicit. et habuit inēsi
 tate bono: naturalū. vñ Ezech. xvij. Tu signaculū sū
 militudinis plen⁹ sapia perfect⁹ decore: i. delicijs paradisi
 fuisti dei. Dis lapis p̄ciosus opimentū tuū. et paulopost.
 Replet⁹ sunt interiora tua iniquitate. i. ineq̄litate. iniquū
 em̄ mai⁹ esse nō potuit: q̄ se deo similē in potētia facere.
 Et peccasti p̄cto maxime supbie. de q̄ in ps. xvij. Et emū
 dabo: a delicto maximo. gl'ia. i. supbia. de hō de pe. di. ij. p̄n
 cipit. q̄: sicut ait Bern. p̄uidit rōnalē creaturā fore assus
 medā ad eq̄litate dei in vnitare p̄fone: et quū se videret ce
 teris angelis pulchiorē: putauit q̄ ipse eēt illa creatura.
 et ideo supbiuit: et h supbiēdo appetit: fuit em̄ in eo cōiun
 ctio p̄traria scz nature bone. et de fum. tri. c. s. diabolus.
 xvij. dis. q̄ eps. et volūtatis a se male. vñ. s. Reg. xvij. Sp̄s
 dñi malus exagitabat saul. Dñi dz. p̄pter naturā bonam.
 Malus p̄pter volūtate malā. C. Supbi q̄ p̄sumptuos
 ad imitationē diaboli rapiūt dei potētia duobus modis.
 P̄mo p̄ libidine dñandi. nō em̄ est naturale hoī: vt ap
 petat dñari hoibus. quū nō sit creat⁹ vt dñaret hoib⁹: sed
 b: utis. vñ Bern. s. Dñamini piscib⁹ maris et volatilib⁹ celi
 z bestijs terre. sed h est ex appetitu diabolico. vñ Bern.
 Quāti vsq̄ hodie feda sequunt infelicias veltigia. imo
 q̄ pauci euadūt q̄bus libido dñandi nō dñet. que sequim⁹
 ni miser. nōne iste est mons in quē ascēdit angelus: et sa
 ctus est diabolus: Sed o p̄mptū obediēdi suo supiori.
 q̄d simil⁹ assimilat hoīem diabolo. In illi q̄ p̄mptulerūt
 obedire Sauli. s. Reg. x. dicunt filij belial. q̄d interpretatur
 absq̄ iugo. Idere. ij. A seculo cōfregisti iugū meū. vtrūq̄
 aut habet hono: appetēs. q̄: p̄esse vult: et nō subesse. Co
 tra istos Aug. Locus supio: sine q̄ p̄p̄s regi non p̄t. et si
 ita teneat: et administrat vt decet in indeceter appetitur.
 viij. q. s. q̄ epatū. Item Ber. Quoties hoib⁹ p̄esse desides
 rototies deū meū p̄cire p̄tendo. de illo nāq̄ scriptum est
 Luc. ij. et erat subdit⁹ illis. Itē Breg. Supbus toties ad
 culpā apostasie dilabit: q̄ries p̄esse hoib⁹ delectat. Item
 L. h. y. s. plate tāto igit sum⁹ caput tuū. Diro: si quē
 p̄tulerit saluari de ijs q̄ p̄ncipant in tātis ruinis et tanta
 pigritia. video tū curretes: et spēte se in picula p̄ficiētes.
 Item. Lu. xiiij. Villā em̄. vno mō exponit. i. plationē mul
 to labore acq̄sui. nec nō p̄cio aie coparauit. Nā dñū q̄ am
 biraam pdit. q̄: gl'iam amittit: q̄ est vita aie. hanc lucifer
 pdens cupiditate et desiderio. emere voluit: et sedē regis
 celi pdidit. Sicut p̄m⁹ hō ambuiuit: et q̄ erat dñs oim. Bern.
 s. in seruitutē oim etiā publice cecidit. et sequitur in Luc. Et
 necesse habeo exire ab eterno: p̄tēplatiōe et animi p̄fide
 ratiōe: et cordis cōpunctiōe. vt ait Breg. in plogo sup li.
 dialogoz. Et videre illā. i. studiū applicare ad tpalē gl'iaz
 vel alteri⁹ curā. s. dz: Eccl. vij. Quid necesse est hoī maio
 ra se q̄rere: B: andis villa est vita p̄p̄ia. felix q̄ hāc custodia
 dire sufficit. Prouer. iij. Custodia serua co: tuū. vere
 hz locū hodie. Et h. h. p̄fuerūt me custodem. i. platū. non
 toto: scz aiarū et rerū ecclesiasticarū. xvij. q. s. in sacris cas
 nouib⁹. Iste est custos cui dz. iij. Regū. xv. ppe. si. Custodi
 virū istū: si lapsus fuerit. erit aia tua. p aia eius. Idē dz:

Peccatū maximū

fallosa luciferi supbia

prelato: de cuius manibus requirit sanguis subditoy.
 xliij. di. ephesij. et de offi. or. irrefragabili. vbi de hoc. In
 vinea. i. i. ecclia. Eia. v. Vineam dñi exeritum ist' est. Dar.
 xxi. Dalos male pderet vinea. c. Vineam meam no custodi
 ut: sciam mea et vitis mea. Eia. viij. Vineam mea. i. scien
 tia mea coram me est. Quis rectores bodie et custodes
 positi sunt in vinea dñi sabaoty: sunt illi q vinea sua. i. vi
 tam sua male custodierunt et custodiunt. Talib' pessimis cu
 stodibus no custodib' sed vastatorib' vinearum plena est
 ecclia scra dei. de ista materia satis p. Veri. in pie. h'bis.
 Posuerunt me custode. Extra tales ambientes et psums
 purosos dicit spūs mendar. de q. iij. Regu. xxiij. Egrediar
 ego spūs mēdar in ore oim pphetarū. ascēde in ramoth
 galaad. Ita clamāt cogitationes elatōis in corde hominis.
 Ascēde ad plationē: q. sufficiens es: optime poteris admi
 nistrare dignitatē cū salute aie tue: imo magna vtilitatē
 facies: q. malis q. iā exulerūt caput: poteris straire: hys
 miles q. iam depssi sunt: releuare. s. manifeste falsa sunt q.
 pponit: q. multi fuerūt boni ante plationē: q. reprobari
 sunt post adēptā dignitatē. vt p. in Saule pus humili. s.
 Reg. ir. i. i. Erat saul elect' et bon': et no erat vit' de filiis
 ist' melio: illo. Iste tñ postea malus et supbus effect' me
 nit reprobari: et diabolo tradi. s. reg. xvi. i. i. Spūs dñi re
 cessit a Saul: et exagitabat eum spūs nequā a dño. Ras
 moth aut' interpretat' excelsum signū: et significat dignitatē
 cui' apperitus est certū signū reprobariōis. Galaad ins
 terprat' trāsmigrātes restes: q. ibi fit trāsmigratio de bo
 nitate in iniquitatē. ps. x. Trāsmigra in monte sicut passer.
 Extra hui' cogitationes elatas sanū dat' p. ouer.
 xxiij. Noli esse cū his q. desigunt man' suas. i. psumūt fidei u
 bere p. subditis. et de renū. nisi. h. verū. quū vir sufficiant
 p. reddere rōnē. et de accu. qliter. q. q. vades. i. fidei u
 sores et se offerit p. debitis. i. aiam suam obligāt p. pccis
 oim s'bditoz. De materia s'bditoz. cl. di. an. oia. c. q. c. q. l. s.
 di. miramur. i. q. i. pncipat'. c. nō ē putāda. i. fi. c. q. c. q. d. c. o. i.
 dinatōes. c. fi. q. s. neq. c. nullus itaq. p. ambitū. c. q. v. h. s.
 cur. c. q. v. h. s. p. l. v. h. s. d. i. m. i. r. u. i. v. i. j. s. i. n. s. c. r. i. p. t. u. r. i. s. c.
 sciendū. c. q. epatū. c. h. ergo. et de elec. qliter. et de rescrip.
 p. quia. li. v. s. de con. pie. decretāda. li. vi. ff. ad. l. iul. de am
 bitu. p. totū. l. x. di. si q. s. papa. et de elec. in plerisq. in de
 men. c. c. c. p. c. c. s. i. b. i. d. e. Adde hic qd scripsi. s. in. ij. pre. in
 ij. c. re. in ar. v. in. h. i. u. r. a. t. r. o. p. o. l. o. g. i. a. c. in ar. s. post. q. h.
 ambrosia. cū. h. s. c. q. in. ij. pre. in. s. expeditis. in ar. l. x. iij.
 Qd aut' dicit' est. s. regis pmiū esse honore et gloria:
 quātū ex dicitis sapientū appareret: no carōne gl'am et ho
 nozē p. pmiū pncipi de reuerentiā q. ad h. pncipat' ferri
 debeat boni regis intētiō. S. q. tolerabil' est: si gloria
 q. rāt' v' cupiat' v' volupratē secref. h. d. c. m. v. i. t. u. i. s. t. r. u. t. i. p.
 piqui' ē. quū gl'a quā hoies cupiūt nihil aliō sit (vt Au
 gu. definit) q. iudiciū hoim bñ de hoibus opinatūm. Tu
 pido ergo gl'e aliq. h. virtutis vestigiū: dñi saltē bonoz
 approbatiōe querit: et est displicere recusat. Paucis er
 go ad virtutē venientibus tolerabilis videt' si pferat
 ad regnū qui vel iudiciū hominū metuens a malis ma
 nifestis retrahit. Qui em' gl'ia cupiat' vera via p vir
 tutis opa nititur vt ab hoibus approbet: vel saltē dolis
 ad hoc tendit atq. fallacijs: aut p aperitissima scelera qrit
 obtinere qd diligit. vnde bestias superat sine crudelitatē
 sueluxurie vitijs. sicut in Nerone et Cesare p. z. cuius vt
 Aug. dicit. fuit tanta luxuria: vt nihil putaret ab eo virile
 metuendus. Tanta crudelitas: vt nihil molle h'fe putat
 retur. h. d. c. aut' satis exp. i. m. i. f. id qd ier. b. Aristoteles dicit
 de magnanimo: q. nō querit gl'am et honore: nec alijs
 est regal' mūdanus hono: et hoim gl'ia regie celsitudinis suffici
 dominij ens pmiū nō est in q. rēndū restat quale sit sufficiens p. z.
 mīū. Est aut' cōueniens vt rex pmiū expectet a deo. mī
 nist' em' p suo ministerio pmiū expectat a suo dño. Rex
 aut' p. l. in gubernādo minister dei est dicere aplo Roma.
 xij. a. Qd ois ptās a dño deo est. et ibi. dei em' minister est

vinde: in ira ei qui malū agit. et. xliij. q. v. nō solū. et. e. qui
 malos. xliij. q. ij. qui monet. xliij. q. s. qd culpaf. et. S. d. vj.
 Reges regni dei ministri esse describunt. Reges q. debet
 pro suo regimēto pmiū expectare a dño. xliij. q. iij. si nō
 er fidei. Remuneri aut' interdū deus reges p suo minist
 terio bonis rpalibus. xliij. q. v. s. hinc notandū. sicut alijs
 os. xliij. q. ij. si quilibet. h. i. talis pmiā sunt bonis malisq.
 cōmūia. vñ. Ezech. xxi. i. bucho donoso: rex seruire fe
 cit exercitū suū seruitute mag' a aduersus tyrum: et. xliij.
 ces nō est reddita ei neq. exercitū eius de tyro p seruitu
 te q. seruiuit mibi aduersus ea. ea le. seruitute qua p. z.
 fm aplm Rom. xij. dei minister est v' o. in ira ei qui ma
 le agit. C. B. Et postea de pmiū subdit. p. era h'c dicit
 dñs deus. Ecce ego dabo Nabuchodonosor: et. babyl
 lonis in terra egypti. et diripiet spolia eius: et erit merces
 exercitū eius. Ezech. xxi. d. Regib' aut' bonis mercesq. bñdō
 dabit eternā. s. p. v. i. b. i. Pascite q. in vobis est grege dñi: regum
 vt quū venierit pnceps pastor: christus scz. p. cipiat' in i. i. u. r. a.
 marcessibile gl'e coronā. x. v. d. f. e. s. t. o. de qua coronā Eia.
 xxv. iij. Erat dñs sertum exultatiōis et bñdema gl'e p. p. o.
 Ista coronā est bñdō p. z. bñdō aut' q. d. bonū p. z. t. u.
 cōp. h. e. n. d. e. n. s. o. i. a. d. e. s. i. d. e. r. a. b. i. l. i. a. t. a. l. e. a. u. t. nō. e. s. t. b. o. n. u. i. t. e. r.
 renū qd nūq. fatiat. xliij. q. iij. quid dicit. Quū q. m. i. b. i. l. t. e. r. s.
 renū quietare possit aiam: neq. terrenū aliq. bñm facere
 pōt: vt esse possit regie cōueniens pmiū. vñ. Aug. li. v. de c.
 ni. dei. c. xliij. s. h. i. s. t. i. a. n. o. s. p. n. c. i. p. e. s. nō. f. e. l. i. c. e. s. d. i. c. i. m. u. s. q. z.
 diu imperarūt: vel imperātes filios morte placida reliq.
 runt: vel q. hostes in publice domuerūt. vel inimicos q.
 ues aduersus se insurgentes cauere et opprimere potues
 rūt: s. eos felices dicim'. si iuste impant: si malū cupidit
 tatibus prauis q. q. b. u. l. l. i. b. e. r. g. e. n. t. i. b'. impare: si oia faciant
 nō ppter ardo: et inanis gl'orie: s. ppter charitatem felicit
 tis eterne. Tales ipatores christianos esse dicim' felices:
 interim spe: postea re ipsa futuros: quū id qd expectam'
 aduenerit. s. p. s. o. i. i. x. x. v. i. j. a. r. s. i. t. e. m. p. b. u. s. Irem nihil est
 qd hoim bñm possit facere: q. implēdo p. z. e. r. i. t. u. s. i. n. s. i. f. i.
 deus. p. s. c. i. j. Qui replet in bonis desiderū tuū. August.
 Tante dignitatis est humana cōditio: vt nullū bonū p. z.
 ter summū bonū ei sufficere possit. p. s. l. x. i. j. Quid enim
 mihi est in celo: et a re qd volui sup terra: sequitur. Adh'
 adherere deo bonū est: et p. z. e. r. e. in dño deo spem meam.
 Ipse est qd dat salutē regibus. fm. p. s. c. l. i. j. Nō solū ipse
 qua cōter saluat hoies et iumēta. vt in ps. xxx. h. o. i. e. s. e. t.
 c. Salus aut' in sempiternū erit. qua hoies saluat: eos ad
 equalitatē angeloz pduens. Sic q. verificari pōt p. r. e. g. i.
 pmiū sit hono: et gl'ia. Quis em' mūdanus et caducus
 hono: huic hono: similis ē pōt: vt hō. cuius sit dei. E. p. h.
 ij. et domesticus deit: inter filios dei cōparat'. et heredi
 tatē regie celestis assequat' cū christo: heres dei: cōp. r. e. s.
 christi: m. aplm. Rom. viij. de hoc honore ps. cxxv. i. i. i. i. i.
 m. i. s. h. o. n. o. r. a. t. i. s. u. n. t. a. m. i. c. i. t. u. i. d. e. r. e. c. e. t. e. r. u. i. p. s. v. i. j. B. l. o. y.
 r. i. a. et honore coronasti eū. c. h. d. e. c. e. l. l. e. s. t. g. l. o. r. i. a. q. d. p. h. e. b. i. s. s. u. s.
 os p. z. e. s. s. o. r. e. s. in c. l. l. a. p. r. i. s. t. e. c. o. r. a. m. a. n. g. e. l. i. s. f. i. l. i. u. s. d. d. a. r. d.
 x. d. Qui hanc gl'am. de qua. s. l. o. z. i. i. j. z. u. x. i. i. j. p. s. c. l. i. j.
 gl'ia h'c est et c. querit: et inueniūt. et q. ea non querunt:
 humanā psequuntur. E. o. s. i. d. e. r. a. d. u. s. est etia q. emittit eorū
 nebunt bñdōne dei: q. officū regū laudabil' exequūt
 tur. tum q. se et alios regūt. tum q. bonū multitudine dñi
 uini' est q. vni'. tum q. si a deo dat' pmiū cuiq. puate p. z. o.
 ne: si egēt subueniat. d. d. a. r. d. x. v. l. x. x. v. j. d. i. p. a. s. c. e. s. i. d. i. c. o.
 dantes pacificet. x. c. d. i. c. i. c. p. i. p. i. m'. si oppsum a poten
 te eripiat. ps. lxx. c. lxxv. si libauit pauperē a potēte. x. c. i. i. j.
 q. i. j. ab impatoib'. quāto magis laudādus est ab hoib'.
 et pmiādas a deo: q. totā puiciā facit pace gaudere v' o.
 lētiā cōp. i. b. e. r. i. u. s. t. i. n. a. s. e. r. u. a. t. et dispōit qd sit agēdū ab hoib'.
 m. i. b'. s. u. i. s. l. e. g. i. b'. et p. z. e. p. t. i. s. z. u. z. q. p. c. i. p. u. e. m. a. g. n. i. t. u. d. o.
 regie dñi p. z. e. p. i. e. d. e. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. n. e. g. e. r. i. t. u. s. h. o. c. a. g. i. t. i. n.
 regno qd deus in mundo. vñ in Exo. xvij. c. i. u. d. i. c. e. s. m. u. l. t. i.
 tudinis vocant dñi. Imperatores etia apud romanos

di vocantur. et leges vocat imperatorum diuini. Item Grego. Quid est regnum multitudinis: nisi repositas mentis: quierio autem mari: et imperitus nauis dirigir. turbato autem repositas fluctibus: etiam peritus naua se pfundit. vnde pleuq; in occupatione regimini si ple q; boni opis vsus p dicitur in tranquillitate tenebat. Valde em difficile est vt inter linguas sublimiter honorantur: et obsequia huius milititer salutantur no extollant pncipes. s; se se hoies meo mungunt. et Eccl. xxxi. Beat' diues q post aurum no abijt. et fm pueru. Principatus viru ostedit. multi ad pncipatus culmen puenientes a virtute deficiunt: q du in statu infimo essent virtuosu videbant. vñ dñ. honores mutant mores. dicebat Archidiaconus. imo detegunt. vt in Saule pius humilis in regno supbo. i. Regu. xv. Ipsa ergo difficultas q pncipibus iminet ad bene agendum: eos facit malos: ipse mo dignos. et dist. ante oia. Et si aliqui p infirmitate peccauerint: apud hoies excusabiliores red duntur: et factus a deo venia pmerent: si vt Augu. ait. p suis peccis humilitatis et miseratiois et oronis sacrificiuz deo suo vero no negligunt inolare. vñ de Achab rege isrl dñs ad Heliam q: humiliat' est achab et no in dca ma lum in dieb' eius. iij. Reg. xxi. de pe. dist. iij. talis mihi. sub sece. et sicut achab. De pmo excellenti regum. Zach. xii. ibi. sed domus dauid erit sicut dom' dei. q: simul sicut regendo fideliter dei officiu gessit in ppo: ita in pmo ei ppinquos inherebit. vñ et antiq' ciuitatu rectores atq; cõ seruatores in deos transformari putabnt. Hñ et sicut pby teri q bene psumt duplici honore digni sunt. s. ad Timo. v. r. cor. di. ecce ego. sicut boni reges hic et in futuro singu lari honore. Et de hoc loquit chrislus in parabola de ser uo dono et fideli acquirenti deua mna. et q pstruit sup. r. ciuitates. et de alio lucranti de vna. v. colitur sup. v. ciui raris a dño. Luce. xiv. simile Mat. xxv. in parabola de talentis. Et sicut boni reges ampliori glia in celestibus digni sunt: q; subditis: sic et tyran' ampliori tormento in gehena puniet. ar. xi. q. iij. p. p. u. q. nulli fas. Na po tentes tyran' potenter tormenta patient. Sap. vi. viij. q. ij. illud. imo et hec palia bona ppter q tyran' iustias dese runt: magis ad lucra pueniunt regibus: diu iustitia seruat. Nam iustitia amicitia seruat. q amicitia virtuosos in vnu conciliat: virtute conseruat: atq; pmouet. nec est allicuius tyran' tanta crudelitas: qn amicitia delectet. Na Dionysius in Sicilia syracusanor tyranus crudelissimus: quã duoz amicos: q Damon et Pythias dicebant: alteru occi dere velleris q occidendus erat: inducias ipetrauit: vt do mi pfectus res suas ordinaret. Alter no amicos obfide se tyano p eius reditu dedit. appropinquate aut pmis so dicit: illo redeunte: vnusquisq; fideiussore stultum ar guebat: ar ille nihil se de amici pstantia metuere p edica bat. eade aut hora q fuerat pñca: occidendus redijt. Ad mirans aut animu amboz tyranus suppliciu ppter fide remisit: et sepeijt eoz amicitie sociari. Rex aut bonu cõe querens oes suos subditos diligit: et ab eis diligit. vnde et hoc fit regnu stabile. Hñ et refert Suetonius q Julij Cesar milites suos adeo diligebat. vt audita quodãdam cede capillos et barba ante no depererit q vindicasset. quod rebus sic deuotissimos: fortissimos milites reddi dit: q; ppter eoz capti cessam sibi libertate sub ea cõdis tione si militare aduersus cesare vellent recusaret. Octa uianus etia Augustus q modestissime imperio vsus est: intantū diligebatur a subditis: vt pleriq; moientes victi mas quas deuouerant inolare mandarent: q eū supstis tem reliquissent. vñ et Salomon Sap. vi. Rex q iudicat in iustitia populos pauperes: tyonus eius in eternu fir mabit. Et tyranos vero dñum diuturnu esse no pot: quã sit multitudini odiosum. Nam tyran' regnu solo tis mose sustentat: vñ et timeri se a subditis tota intentione procurant: Timo: aut est debole firmamentu. nam q timo re subduntur: si occurrit occasio qua possint in pratē spez rare: pra presidentes insurgit eo ardentius quo magis

contra voluntate ex solo timore cohibent. vñ Aug. Qui ex timore peccare desinit: voluntate peccadi habet. viuit ergo in eo peccandi voluntas: q tunc apparet in opere si se qual impunitas. sed peccare no vult charitas: et si sequatur impunitas. Ad hoc faciunt. iij. dist. facte. xxiij. q. vi. s. ex his. et de regu. iur. qui ex timore. vbi de hoc. Non pot ergo dñum tyran' diuturnu esse. vñ et Aristote. in suis politis multis tyranis enumeratis: oim monstrat dñum breui tpe fuisse finitū: quoz tñ aliqui diutius pauerunt: qz no multu in tyranidem excedebant: sed quatum ad multa imitabant regale modestia. Hoc etia apparet ex consideratione diuini iudicii: q regnare facit hypocrita. Job xxxiij. ppter pctā populū. Nullus autē verius hypocrita dici pot: q qui regis assumit officiu: et exhibet se tyranū. nam hypocrita d: qui alterius psonam representat. Si ergo deus pmittit tyranos ppter pctā populū: et talis pmis sio ira dei cõsueit appellari. vñ Luce. xij. Dabo eis regē in furore meo. sed infelix talis rex q in furore dei conceditur. no em stabile pot esse eius dñum: q; no obliuiscit mifereri deus. qnimo est pariens: et multemie: et prestabilis sup malitiam. Jobel. ij. Non q pmittit deus diu regnare tyranos: q; sedes ducū supboz destruit: et federe fecit mites pro eis. Eccl. i. sicut apparet in Saule supbo repro bato: et Dauid humili substituto. s. Reg. xv. Experimento etia apparet q reges p iustitia magis adipiscant diuitias: q; p rapinam tyran'. q; em tyran' semp sunt in timore pdendi dñum: q; multitudini displicent: opz eos multos hre satellites: et cultos des: et plura expendere q a subditis rapiant. Quia vero regum bonoz oibus dñum placet: oes subditos p satellitibus habet. Sed interdū plura p necessitatibus regibus donant sponte: q; violenter rapiat tyran'. et sic adimplet qd Salomō dicit: Prouer. xij. Alij. s. reges diuidit: ppta bñfaciēdo subditis: et ditiores sunt. Alij s; tyran' rapiūt no sua: et semp in egestate sunt. imo et iusto dei iudicio agit. vt q iniuste diuitias cõgregat: in utiliter eas dispergat: aut iniuste auferant ab eis. ar. xvij. q. vii. maiores. Na qui sectatur auaritia: cõturbat domū suā. Prouer. xv. Regi bono adduntur diuitie. vt Salomoni petenti sapiam dedit deus rerū abundantia: cū sapientia. iij. Regu. iij. d. De fama aut supstū videt dicere. Quis em dubitat bonos reges no solum in vita: s; magis post mortē quodammodo laudibus hoim viuere: mas loz aut et tyranoz nomen statim deficere: vel si famosi in malitia fuerint: cum deterioratione habent in memoria. vñ Prouer. b. b. Memoria iusti cū laudibus: nome autem impioz putrefcet. et Eccl. xlij. Memoria Josie in cõposi tione odoris. Et Lōsequens est aut pñderare quid sit regis officiu et quale oporteat esse regem. Quatu ad offi cū ita sit rex i regno: sicut rō in corpore. et aia. et sicut de' Regi of ficū qle debeat esse. in mudo. que si diligēter pñderet rex et altero i eo iustitia accendit: dum pñderat ad hoc se positū. vt loco dei iudiciū in regno exerceat. xxiij. q. Regum. Et altero vero māsuetudinē et demētie lenitate acqrit: dum putat singulos q suo subdunt regimini: sicut ppta mēbra. ad hoc p. v. di. disciplina. vñ Aug. ad Darcellianū comitē. Imple chrisiane iudex pñ prius officiu. sic succedere inqritati memineris: vt no in pctoz atro citatib' exerceas vlcēsē di libidine: sed pctoz vulnerib' curandi adhibeas volū tatem. noli pdere paternā diligentia quā in ipsa inqstioz ne seruasti. et. Ad hoc em iustissimi hoēs radinus admis sum diligēter atq; instanter examinare debēt: vt quibus parcant inueniant. xxiij. q. v. circūcelliones. in fi. Offi cium aut pncipale regum est dirigere suum regimen in finē verū: q est beatitudo eterna. vñ scdōz suos subditos in hoc mudo peregrinos regere: vt efficiant diues et dos mellici dei. Eph. ij. q: quādiu sumus in corpore peregrina mur a dño. ij. ad Cor. v. c. Sed q; sine fructu diuine homo no consequit p virtutē humanā: sed diuinā: q; gra dei vita eterna. Roma. vj. Perducere ad illum vltimū sū uem: non est humani ple regimini: sed diuini. Ad illu

brimū regum intrua

thoami cōe.

thoami cōe.

thoami cōe.

thoami cōe.

Regi of ficū qle debeat esse.

ergo regem hoc p[ri]ncipaliter: qui n[on] solum est h[ab]s
 sed etia[m] deus: sc[ilicet] d[omi]n[u]s nostr[us] ih[esu]s xp[istu]s: q[ui] h[ab]et filios
 dei faciens: in celest[is] gl[ori]am introducit. p[ro]pter q[uo]d n[on] solum
 sacerdos: sed et rex in sacro eloquio notatur. **H**ec. xxviii.
 Regnabit rex. et sapiens erit. **E**n ab eo regale sacerdotiu[m]
 derivatur. et q[uo]d est amplius: christi fideles in qua[m] sunt
 m[em]bra eius: reges et sacerdotes d[omi]ni dicunt. **I**. **P**er. ij. et de
 sacra vnc. c. l. q. vero. **H**uius aut[em] regis ministeriu[m] vt a
 terrenis sp[irit]ualia essent discreti. **R**ex. di. cu[m] ad veru[m]. n[on] ter[re]
 renis regibus: sed sp[irit]ualibus: sc[ilicet] sacerdotibus: est co[m]mis
 sum: p[ri]ncip[al]e summo sacerdoti **P**etri successori: romano
 p[ri]ncipali: cu[m] o[mn]es reges p[ro]p[ter] christiani op[er]e esse subditos: sicut
 ip[s]i d[omi]no ih[esu] christo. **I**. **R**ex. di. valentinian[us]. et de iudic. no[m]i
 uit. et de maio. et obe. o[mn]es. c. folite. **R**ex. di. quis dubitat. et
 c. duo. **S**acerdotiu[m] aut[em] gentiliu[m] et torus diuino[rum] cultus
 p[ro]pter bona sp[irit]ualia co[m]quirenda ordinabatur. p[ro]pter q[uo]d con
 uenienter sacerdotes gentiu[m] regibus subdebatur. sicut
 regibus et in veteri lege. p[ro]mittentur bona terrena. **V**n et in veteri
 lege sacerdotes leguntur regibus subiecti. Sed in noua
 lege est sacerdotiu[m] altius: q[uo]d h[ab]et traducuntur ad bo
 na celestia. **V**n et in lege christi reges debent esse subiecti
 sacerdoti. **V**n mirabiliter ex dei p[ro]uidetia factu[m] est: vt in
 romana v[er]be qua[m] de[us] p[ro]uidet christiani sacerdoti sede[m]
 futura[m]: hic mos paulatin[us] inolecerit. vt ciuitatis recto
 res sacerdotibus illis gentilibus subderent. et narrat ma
 rimus valerius li. i. **C**. **Q**ual[is] aut[em] reg[is] esse oporteat
 s. in isto opere dixi in. xli. et pleni[us] l. xli. arti. **Q**uia ho. s. x.
 co[m]ditiones in summa posui: q[ui] regnu[m] efficiunt gloriosum:
 ad earu[m] declaratione[m] nunc redeo. **E**t est vt dicitur est: **P**ria
 co[m]ditio: q[uo]d regnu[m] recte sit institutu[m]. **Q**u[od] t[er]c[ia] est: qua[m] non
 violentia: neq[ue] fraude: aut alio quouis in debito modo: s[ed] au
 thoritate legitima regni diuini assumpsit: sicut in regno
 israelitaru[m] legit accidisse. **I**. **R**eg. ix. et x. c. **V**n et **A**bsalon reg
 nu[m] occupans anale perit. **I**. **R**eg. xv. xvij. xvij. et xvij. c.
 simili[ter] et filius **D**avid **A**donias. **I**. **R**eg. i. et ij. c. et multi
 alij. **H**ec aut[em] co[m]ditio inuenit in ecclesiastico regno. **E**t est
 institutu[m] a deo: in cuius manibus sunt o[mn]ia iura regno[rum]: et
 o[mn]i[um] p[ro]p[ri]etates. in aut[em] op[er]e epos. in pn. coll. ij. x. di. et susci
 pitur. **P**. **S**. **C**. **S**ec[un]da co[m]ditio. q[uo]d sit regnu[m] antiquu[m]. ad
 laudem e[ius] regis p[ri]ncipaliter et nobilitate[m]: q[uo]d diu ante durauit.
 sic em[er]it ip[s]os nobiles homines et gloriofos vocamus:
 quoz p[ro]genitores et antiquo diuites et parentes fuerunt.
Ita co[m]ditio apparet in regno **A**ssyrio: q[uo]d antiquissimu[m]
 fuit: et durauit. vt s. dicit in. **C**lij. ar. in pn. **I**n **A**ug. **H**ec au
 tem co[m]ditio est in regno ecclesie: q[uo]d ab ip[s]o m[un]di p[ri]ncipio
 inceptit in sanctis angelis et ho[m]inibus dei co[m]munitis. sicut
 s. late dicit iuxta p[ri]ncipium istius op[er]is in. **R**ex. ar. **T**er
 tia co[m]ditio. q[uo]d sit ordinatu[m]. na[m] multitudine sine ordine con
 fusio est. **D**ico aut[em] regni in hoc consistit: vt sint in eo dis
 uersi gradus: ho[m]in[um] diuersi status: et diuersa officia: p[ro]
 p[ri]e vt utilitati regis pariter et deo. **H**uius co[m]ditio
 exemplum co[n]siderare possimus in regno isrl[ael] t[em]p[or]e **D**avid et
Salomonis: et in regno Romanoz: sicut patet legentib[us]
 v[er]iusq[ue] regni gesta et historias. **H**ec co[m]ditio est in regno
 ecclesie: q[uo]d est sapientissime ordinatu[m]. **L**ex. di. singula. et
 c. ad hoc. **R**ex. di. legimus. et c. a subdiacono. et de maio. et
 obe. c. l. et c. statuimus. q[uo]d in domo dei p[ri]ncipales m[un]itiones mul
 te sunt. **I**. **R**ex. di. de pe. di. iij. in domo. **Q**uarta condi
 tio. q[uo]d sit vnit[us] p[er] co[m]munitate[m] eoz: sc[ilicet] qui sunt in regno. **D**issen
 sio em[er]it regni d[omi]n[ati]o[n]e[m] causat: q[uo]d omne regnu[m] in se dis
 uisum desolabitur. **D**art. xij. **Z**uc. xj. **R**ex. q. n. si ea. econ
 trario concordia regni est causa salutis ip[s]ius: et p[ro] consey
 qu[od]s glorie. **H**ec co[m]ditio reperitur in ecclesia: que vnita et
 concors est vinculo charitatis. **R**ex. q. l. c. l. **R**ex. q. l. c. loqui
 tur. et c. schisma. **R**ex. q. vij. sicut. de ple. di. iij. ecclesie vnitas.
Quinta co[m]ditio. q[uo]d sit iustus et bonu[s]. vt sc[ilicet] iustis legib[us]
 et bono moribus regatur et viuatur. sicut apparet in regno
 Romanoz: apud quos fuerunt laudabiles mores: quas
 les esse possunt sine fide. **R**ex. q. l. c. et bis. de hoc scripsi
 s. **C**lij. ar. **H**ec aut[em] co[m]ditio inuenitur in ecclesie regno: q[uo]d

Heriliu[m]
 sacerdos
 res cur
 regibus
 fuere s[er]u
 diti.

Ad reg
 nu[m] esse
 gl[ori]a di
 gn[us] q[ui] ne
 cessaria.

in sanctissima legibus et optimis moribus viuatur et regu
 tur. et dist. per totum. et in p[ro]bemi. decre. rex pacificus. et
 et in p[ro]bemi. sacrosancte. lib. vi. et in p[ro]bemi. clem. io. s.
 dudum. **S**exta co[m]ditio. q[uo]d sit magnu[m] et ampliu[m]: et homi
 nu[m] numero: et terraru[m] spatio. vt p[er] in regno Romanoz.
 quia in lata gente gloria regni est. **I**. **R**ex. q. iij. **S**ic in peccato.
 et his ita. post colu. ibi. item dauid. **P**rouer. xij. **I**n mult
 titudine populi dignitas regis: et in paupertate plebis
 ignominia. alia translatio est mea q[uo]d **S**atiani. **H**ec co[m]di
 tio in regno est ecclesie longe lateq[ue] diffusio: et ho[m]in[um] fides
 libus pleno. **R**ex. di. q. iij. di. legimus. ad mediu[m] ibi.
 et **S**allie: et **H**eritane: et **A**phica: et **P**ersis: et o[mn]es: et **I**n
 dia: et omnes barbare nationes: vniu[m] christi ad: an: vna
 obseruant regulam veritatis. **S**eptima co[m]ditio est. q[uo]d
 sit abundans et copiosum omni sc[ilicet] diuitiaru[m] genere p[ro]p
 nu[m]. sicut apparet in regno isrl[ael] tempore **S**alomonis. et in
 regno Romanoz tempore **A**ugusti cesaris. **H**ec co[m]ditio
 reperitur in regno ecclesie pleno v[er]is sp[irit]ualibus et bonia
 que sunt vere diuitie. de quibus **P**rouer. vlti. in f. **D**ulce
 filie co[m]gregauerit diuitias: tu supergressa es vniuersas.
Sunt etia[m] in ecclesia diuitie sp[irit]uales: quaru[m] bono et reco
 vlu meretur bona eterna: sicut maloz co[m]gregatio carum
 abusu meretur pena eterna. ad hec. **R**ex. q. l. duo sunt. et q.
 ij. aurum habet ecclesia. **R**ex. di. et hec scripsimus. **R**ex. q. v.
 fm. **R**ex. di. sicut hi. **I**n hac aut[em] co[m]ditione comprehendit
 finis ecclesiasticu[m] regis: qui est beatitudo. q[uo]d **I**n **B**oetium
 est status o[mn]i bonoz aggregatione p[er]fectus. Sed in hac
 vita n[on] est regimen beati p[re]tere: sed **I**n quadam p[ro]p[ri]a
 tion[is] et inchoatione. **I**n futuro aut[em] erit plene beatus: qui
 replebitur ab vberate domus dei. **A**dde hic q[uo]d scripsi. s.
Rex. vij. ar. s. ad illa. **R**ex. q. iij. cum. **R**ex. q. **S**exta co[m]ditio. q[uo]d
 sit forte et firmum: vt vici n[on] possit. sed magnis possit
 quecu[m]q[ue] aduersantia deuincere. vt p[er] in regno **R**oma
 noz ferreo o[mn]ia confringente. **D**an. ij. **H**ec co[m]ditio est in
 regno ecclesie: q[uo]d manet inuictu[m]: et victoriam de hostibus
 obrinens: oppugnari quide[m] potest. sed expugnari n[on] potest.
 et impugnationibus crescit. **R**ex. q. l. futuram. in pn. **C**. **N**o
 na co[m]ditio que regnu[m] gloriosum facit: est: q[uo]d sit pacificus
 et quietu[s]. **A**d pacem em[er]it o[mn]is multitudo et co[m]munitas fina
 liter tendit. hoc p[er] in regno isrl[ael] t[em]p[or]e **S**alomonis: q[uo]d
 p[ro]pter hoc rex pacificus dicitur est. **I**. **R**eg. iij. et in regno
 Romanoz t[em]p[or]e **D**etraiani. **H**ec co[m]ditio reperitur in
 regno ecclesie. **R**ex. q. v. p[ri]ncipes. **R**ex. di. ecclesie. cuius rex
 co[m]munitatis est christus pacis auctor. et in p[ro]bemi. decre. rex pac
 ficus. qui est etia[m] nostra pax. ad **E**pb. ij. et in clem. de se
 pul. dudum. **S**. **S**ciamus. **A**lic[ui] em[er]it illa pax que peregrinat
 in terris: aliq[ui] careat pace temporis: habet tamen pacem
 p[ro]p[ri]am. de qua. **R**ex. q. iij. inter verba. in fi. ibi. q[uo]d si nos in
 mente charitate erga odientes seruire cupimus: et si illi
 nobiscu[m] pacem n[on] habeant: nos tamen cu[m] illis sine dubio
 habeamus. **R**ex. q. l. noli. peruentura demu[m] ad pacem eter
 nitatis. de qua ps. **R**ex. q. iij. et **R**ex. q. **P**ax sup[er] isrl[ael]. **I**n sup[er] v[er]is
 dentes deum. et **E**sa. xxx. **S**edebit p[ro]p[ri]us meus in pulch[er]i
 tudine pacis. **D**ecima co[m]ditio est. q[uo]d sit durabile et p[er]s
 peruuu[m]. **A**d perpetuam na[m]q[ue] p[er]tendere debet o[mn]is co[m]m
 unitas. sed hoc terrenu[m] habere n[on] potest p[ro]p[ri]e loqu[er]i
 do: quia o[mn]ia regna terrena defecerunt et decident. **I**n
 ps. ciiij. **I**n suu[m] puluerem reuertentur. Sed hec co[m]ditio in
 regno ecclesie militantis et triu[m]phantis est. quia hoc est
 regnu[m] q[uo]d n[on] corrumpetur. **D**an. ij. **S**uscitabit deus regnu[m]
 celi: q[uo]d in eternu[m] n[on] dissipabitur. ps. cxiij. **R**egnu[m] tuus
 regnu[m] o[mn]iu[m] seculoz. et **L**uce. i. **E**t regni eius n[on] erit fi
 nis. **I**n his ergo. x. co[m]ditionibus at[er]ditur gloria regni
 celestici regni. omnes alie co[m]ditiones in istis clauduntur.
 quasdam aut[em] co[m]ditiones de p[re]dictis n[on] imp[er]fecte habet
 ecclesia: in futuro aut[em] plene habebit. **U**nde p[ro] illo **I**sa
 tu plene dicitur. ps. cxiij. **B**losiam regni tui dicent. **E**rit
 em[er]it tunc ecclesia n[on] habens maculam. neq[ue] rugam. neq[ue] ali
 quid hui[us]modi. **E**pb. v. **R**ex. di. q. iij. **R**ex. q. iij. **R**ex. q. iij. **R**ex. q. iij.
 aut[em] co[m]ditiones ad. iij. reducu[m]tur: que in simbolo rati

Unita
 ecclesie
 phant

Differ
 Unitu
 Unitu
 Unitu

guntur. ubi dicit. Et in vna sanctam catholicam et apo-
stolicam ecclesiam. q. q. uo. verba et posuit. s. s. nunc de gradi-
bus. s. p. in om. in arti. liij. et in decre. extra. vnam fan-
ctam que exponit. s. s. restat. i. ar. l. s. in. s. sequē. lat. l. iij.
ar. de se. di. iij. p. magis.

Articulus. lxiij. A



Stendendum est

aut primo q. regnū ecclesie est vnu. Et hoc patet: quia ois multitudo par-
ticipat aliquo modo vno. Nam ecclesia idem est
ipsa confunderet et distraberetur. vt phi-
sophant. vñ et bñs Dionysius vlti. c. de diuiniis noibus. ait.
q. nō est multitudo nō participans vno. sed q. sunt multa
partibus: sunt vñ toto. que sunt multa accidētia: sunt
vñ subiecto. que sunt multa numero aut virtutib: sunt
vñ specie. que sunt multa specie: sunt vñ genere. q. sunt
multa p. c. l. i. b. s. sunt vñ p. c. i. p. i. o. Et cetera vno multitudine
do quedā est pluriū p. s. o. n. a. r. i. u. m. quare opz ipsam esse vñāz:
q. d. et ipm nomen ecclesie in sinuar. Nam ecclesia idem est
q. d. cōuocatio. i. ad vñū et in vñū pluriū uocatio. de se. di. s.
ecclesia. Item dicitur: est cōuenientia inter creaturas itel-
lectum habentes. q. inter partes vniuersi. que sunt coz-
posalia. sed totū vniuersum q. diuersa cōprehendit. est
vñū velut vnus p. c. i. p. a. t. u. s. vnus p. c. i. p. i. s. d. e. i. multo magis
vñū ecclesia q. solum rationalia et intellectualia continet
vna est. C. B. Opz aut cōsiderare vltierius per quid et
qualiter ecclesia dicit et est vna. Circa q. d. illud est p. m. o. ar-
t. d. e. d. u. q. d. differt vnitās et vñio: vñū et vñiciū. Vnitās em
excludit multitudinē. vñio aut attendit in multitudine.
vnde vñū p. p. i. e. d. i. c. i. t. in quo est multitudo. vñiciū aut dicit
q. d. multa cōprehendit. ergo cū ecclesia sit multitudo q. d. a
magis d. i. c. i. t. vñia q. vna. et eius cōterio magis p. p. i. e.
dicit vñio q. vñitas. tñ fm cōmūne loquēdi vsum et in feri-
ptura vñū sumitur p. alio. Siue ergo vna siue vñia d. i.
carur ecclesiastica multitudo: videndū per quid habeat
vñitatem vel vñionē. Et siquidē querat p. quid formalis-
ter sit vna: dicendū est q. p. tres virtutes theologicas. s. f. i.
d. e. m. p. a. r. i. t. a. t. e. m. v. r. i. a. m. p. a. r. e. b. i. t. Si hō querat p.
quid sit vna efficiēter: dicendū est q. vñitas ecclesie a tota
trinitate diuina cōmunitur. Et sic h. c. a. p. i. c. i. p. i. o. effectus
uo: p. d. i. c. o. et filio et spū sancto. sed interdū appropriatur vñi-
tatis. h. e. c. a. p. p. r. o. p. r. i. a. t. i. o. i. n. n. u. i. t. u. r. Jo. xvij. vbi d. i. t. Pater ser-
ua eos in noie tuo quos dedisti mihi: vt sint vñū sicut et
nos vñū sumus. et de sum. trini. c. ij. s. r. u. r. u. s. vbi exponit
tur istud vñū. ibi. non em fideles christi sunt vnū. i. vna
res que cōis sit oibus. sed suo modo sunt vñū. i. vna ecc-
lesia: p. p. t. e. r. c. a. t. h. o. l. i. c. e. f. i. d. e. i. vñitatem. et tan dē vñū regnū
p. p. t. e. r. vñionem indissolubilis charitatis. Aliquū vero ap-
p. r. o. p. r. i. a. t. u. r. f. i. l. i. o. p. p. t. e. r. n. a. t. u. r. a. s. e. z. a. s. s. u. m. p. t. a. fm quā spū
modo cōuenit ei q. fit caput ecclesie quārum ad hoies: p. p.
p. t. e. r. p. r. o. m. i. t. a. t. e. s. e. z. n. a. t. u. r. e. e. x. c. a. p. i. t. e. Et capite nāq. depē-
det vñio memb. o. r. vñ d. i. c. i. t. a. p. l. s. Ep. iij. Et refcamus in
illo per oia qui est caput christus: ex quo totū corpus cō-
p. a. c. t. u. m. et cōn. e. r. a. m. et de sacra vñ. c. s. Aliquū autē appo-
p. r. i. a. t. u. r. spū sancto q. est amor. vñite autē p. p. i. e. u. c. o. n. u. e. n. i. t.
amoi. vñ sup illud apl. Ep. iij. Vñū corp: et vnū spūs.
dicit glōf. vñū corp: multoz adunatiōe memb. o. r. et vnus
spūs. quo vñū corpus efficiuntur: p. p. t. e. r. s. o. c. i. e. t. a. t. e. quā fa-
c. i. t. spū sanctus app. r. o. p. r. i. a. t. e. s. z. t. o. t. a. t. r. i. n. i. t. a. s. cōiter hoc opz
reut. p. p. t. e. r. quā infinuāda illi in quos p. m. i. t. u. s. v. e. n. i. t. i. p. s. e.
spū sanctus linguis oim gētiū sunt locuti. Actū. ij. de se.
di. l. i. c. v. l. i. c. et di. iij. p. p. i. e. q. p. l. i. n. g. u. a. s. s. o. c. i. e. r. a. s. h. u. m. a. n. i.
g. e. n. t. i. s. c. o. n. s. t. a. t. et sic p. l. i. n. g. u. a. s. g. e. n. t. i. u. m. f. i. g. u. r. a. b. a. t. i. s. t. a. s. o. s.
c. i. e. t. a. s. m. e. m. b. o. r. christi futura in oibus gētib: Vñ bene
vñitas h. e. c. a. p. p. r. o. p. r. i. a. t. spū sancto: q. est nerus et amor: et q.
p. a. m. o. r. e. h. y. e. s. t. v. i. t. a. s. p. n. a. l. i. s. a. i. c. q. u. i. p. i. p. i. n. a. i. a. d. e. o. i. u. n. g. a.
t. u. r. q. d. e. i. u. s. v. i. t. a. d. e. p. e. d. i. s. r. e. f. u. s. c. i. t. a. t. s. u. b. s. h. o. c. i. d. e. m.

Unitas ecclesie pbanur

Unitas vñio Unitas vñiciū

Inde est q. p. spū sanctū d. ecclesia vñificari: q. d. et vñis
ri. q. em viuere viuētib: est esse: et idem h. z. aliqd esse et
vñū esse: ideo p. idem h. z. ecclesia vñā et vñitate. C. H. s. o. au-
tem p. q. d. vñiatur ecclesia: videndū est: sequēter de modo
vñionis vel vñitatis ipsi. Nō aut pōt dici ecclesia vna sic
aliquis hō d. vñus vñitate suppositi et persone. nisi forte
fm similitudinē. q. sicut multa mēbra cozpis sunt vnū
corpus: sic multi fideles sunt vna ecclesia. et de sum. tri. c. ij.
s. verū. Nec pōt dici vna fm vñitatē nature specie: quia
ecclesia nō solum hoies: sed etia angelos cōprehendit: qui
specie differūt ab hoibus. licet in hoc opz sit p. c. i. p. a. l. i. t. e. r.
inrentio de ecclesia spūlīter. vt est cōgregatio hoim fidelū
que d. ecclesia militans. Sed d. ecclesia vna collectiue: sicut
multi hoies sunt vnus p. p. l. a. s. i. i. j. Reg. r. r. i. j. Populus in e. z.
p. p. l. a. s. tuus vñū sunt. et Actū. iij. Multitudinis creden-
tū erat coz vñū et c. de hoc. r. i. j. q. s. dilectissimis. et de sum.
tri. c. ij. s. verū. et s. r. u. r. u. s. de se. di. iij. queris a me. i. p. n.
in sancta cōpage cozporis christi. et paulo post ibidē. per
hanc focieratē vñū eius dēq. spūs et c. et sequit. ibi. Potest
em in hoc et in illo hoie: etia si seinuicem nesciant: vnus
spūs esse. et post. Tota q. h. e. c. sancta mater ecclesia q. in fan-
ctis est: facit: q. tota oēs. tota singulos parit. Po: ro fm
Ber. multiplex est vñitas. Nam est vñitas naturalis iter
corpus et animā: et h. e. d. i. t. e. g. r. a. l. i. s. q. h. o. e. t. c. o. r. p. o. r. e. et a. i. a.
i. n. t. e. g. r. a. t. u. r. et de cele. m. i. s. i. n. q. u. a. d. a. s. i. b. i. n. a. d. e. s. s. e. h. o.
m. i. n. i. s. et c. Ista etia vñitas naturalis est. et e. z. d. i. t. e. r. h. o. i. e. z.
et hoiem: masculū et feminā: q. eius dē et vñū nature sunt.
r. r. i. j. q. v. m. i. s. i. l. l. u. d. Est alia vñitas carnalis inter virū et
vxo: e. de qua Gen. ij. Et erūt duo in carne vna. ad vñā car-
nē p. c. u. r. a. n. d. a. v. r. n. o. i. n. c. d. e. b. i. r. u. m. J. allegato. et de d. i. u. o. r.
gaudemus. s. verū. r. r. v. j. q. r. fraternitatis. Designatiua
facit et ecclesie. et de biga. debitu. r. i. s. i. C. Vñitas. q. hoies
sibi ipsi cōiungit: ne p. diuersa desinat: sed cum p. r. o. p. r. i. e. s.
c. a. t. Vñam p. e. r. i. a. d. n. o. et c. Vñ talis vñitas est integritas
mētis: p. v. a. r. i. o. s. et diuersos affect: nō inmutantis seipsam.
vñ Ecc. r. r. v. j. Hō scētus in sapia manet semp: sicut sol. i.
vñiformiter. Nā sicut luna mutatur. q. licet substā-
tialiter vna sit: tñ p. i. m. m. u. t. a. t. i. o. n. e. m. accidētis: semp est a
semeripsa diuisa. sic et stultus tot personas videt h. e. q. u. o. t.
m. o. y. e. s. H. i. e. r. e. i. x. De malo ad malū egressi sunt. s. de cogi-
tatione in cogitatione: de desiderio in desiderio: de p. c. r. o.
i. n. p. e. c. c. h. Nō paulo ante placuit: nūc displicet. q. d. nūc elis-
gunt: post paululū reprobāt. Ad hanc imitationē h. o. r. a. s.
m. u. r. D. e. u. r. v. j. Audi isrl: dñs deus tuus vnū est. vbi nō tñ
vñus numero designat: quū supra oēm numerū sit credē-
dus: sed q. nūq. ab alio in aliud mutatur. sicut dicit ps. c. j.
Tu aut idem ipse es. Vñ ipse ait Malach. iij. Ego deus:
et nō muto. In hac vñitate d. r. o. n. a. l. i. s. spūs sū p. n. c. i. p. i. u.
imitari. et de hac pōt intelligi q. d. dicit aplus. i. ad Ro. i. r.
Vñus accipit br. a. u. i. u. C. D. o. r. a. l. i. s. q. nos cōiungit p. r. o. r. i.
m. o. vñ ps. l. x. v. j. Deus q. inhabitare facit vnus moris in
domo. H. e. c. e. s. t. o. f. o. r. m. i. t. a. s. c. h. a. r. i. t. a. t. i. s. de q. Actū. iij. D. u. l.
t. i. t. u. d. i. n. i. s. c. r. e. d. e. n. t. i. u. m. e. r. a. t. c. o. r. vñū et a. i. a. v. n. a. r. i. j. q. s. d. i. l. e. c. t. i. s.
s. i. m. i. s. et de sum. tri. c. ij. s. verū. Vñus intellectus in fide:
et vnus affectus in charitate. H. u. i. s. s. u. a. u. i. t. a. t. i. s. d. u. l. c. e. d. i. n. e.
e. x. p. r. i. m. i. t. p. s. c. x. x. i. j. quū ait. Ecce q. bonū et q. iocūdū h. a.
s. t. r. a. i. n. vñū. et vñitātē ostendit. q. h. i. c. m. e. r. e. t. b. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e.
g. r. e. et in futuro vitā glōrie. Ad hanc nos h. o. r. a. t. u. r. a. p. l. u. s.
Ep. iij. Soliciti seruire vñitatem spūs in vinculo pac.
vñ Bern. Vñusquisq. studeat amare et amari: blandum
et amabilem se exhibere. sup. o. r. a. r. e. l. i. b. e. r. e. i. n. i. f. i. r. m. i. t. a. t. e. s.
a. l. i. o. r. t. a. m. m. o. z. q. c. o. r. p. o. r. C. S. p. n. a. l. i. s. que nos cōiungit
deo in via. s. ad Ro. v. j. Qui adheret deo vnus spūs est. Vñculū
et de sum. tri. c. ij. s. v. e. r. u. m. et ps. l. x. i. j. D. i. h. i. a. u. t. e. a. d. h. e. r. e. r. e. t. r. i. p. l. e. x.
deo bonū est. vnde Bern. T. r. i. a. s. u. n. t. v. i. n. c. u. l. a. q. b. u. s. c. o. s. t. r. i. n.
g. i. m. u. r. P. u. d. o. z. L. i. m. o. r. et A. m. o. r. P. r. i. m. u. s. t. r. i. n. g. i. t. f. o. r. t. i. t. e. r. et
d. u. r. e. a. d. m. o. d. u. s. u. n. i. s. d. u. m. p. r. a. t. e. n. t. a. t. i. o. n. e. m. p. p. o. n. i. t. s. i. b. i.
i. n. t. u. i. t. u. h. o. n. e. s. t. a. t. i. s. et m. e. m. o. r. i. a. s. s. u. e. p. r. i. m. i. s. s. i. o. n. i. s. S. e. c. u. n. d. u.
f. o. r. t. i. u. s. et d. u. r. i. u. s. a. d. m. o. d. u. d. a. u. i. d. u. m. n. o. n. e. x. p. a. u. e. s. c. i. a. t.
a. d. v. u. l. t. u. s. h. o. i. u. m. s. e. d. a. d. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. n. e. m. g. e. n. e. r. a. l. i. u. m. t. o. m. e. t. o. r. z.

Unitas ecclesiasticus modus

Unitas multiplex

h iij